

آیین نامه تاسیس واحد تزریقات و پانسمان در محل مطب پزشکان

(مورخه ۱۳۸۶/۹/۱۷ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی):

این آیین نامه به استناد مواد اول، سوم، چهارم و بیست و چهارم قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و نیز ماده هشت قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۵ و بندهای یازده و شانزده ماده یک قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۸ تهیه و به شرح ذیل اعلام می گردد:

فصل اول (تعاریف):

ماده ۱: به منظور رعایت اختصار در این آیین نامه به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی "وزارت"، به معاونت سلامت / درمان / بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی "معاونت" و به واحد تزریقات و پانسمان "واحد" و به مجوز تاسیس واحد تزریقات و پانسمان "مجوز" گفته می شود.

ماده ۲: واحد، محلی است که در آن دستورات پزشک معالج در خصوص امور تزریقات و پانسمان بیمار سرپایی، تحت نظارت مستقیم پزشک و بر اساس مفاد این آیین نامه انجام می پذیرد.

ماده ۳: مجوز واحد، مجوزی است که از سوی وزارت / معاونت به واجدین شرایط این آیین نامه، به نام پزشک یا به صورت مشترک به پزشک و فرد واجد شرایط این آیین نامه (تحت نظر و مسئولیت پزشک مربوطه) اعطاء می گردد.

فصل دوم (شرایط تاسیس و بهره برداری):

الف- شرایط متقاضیان :

ماده ۴: متقاضیان واجد شرایط تاسیس واحد، شامل گروه های زیر می باشند:

۴-۱: کلیه پزشکیانی که دارای پروانه مطب معتبر محل می باشند.

۴-۲: کلیه فارغ التحصیلان کاردانی و کارشناسی و مقاطع بالاتر رشته های پرستاری، مامایی، اتاق عمل، بیهوشی و فوریتهای پزشکی که طرح و تعهدات قانونی خود را انجام داده باشند.

۴-۳: کلیه افرادی که دارای مدرک پزشکیاری بوده و حداقل ۳ سال سابقه کار مورد تائید معاونت داشته باشند.

تبصره: در خصوص کادر نیرو های مسلح داشتن سمت پزشکیاری که به تایید بالاترین مقام سازمان مربوطه رسیده باشد معادل مدرک پزشکیاری محاسبه خواهد شد.

۴-۴: دارندگان دیپلم بهیاری و مددیاری پزشکی که تا تاریخ ابلاغ این آیین نامه دوره سه ساله آموزش و پرورش را گذرانده و مدرک دریافت نموده اند و حداقل ۳ سال سابقه کار در مراکز درمانی و اورژانس که به تائید معاونت رسیده باشد را ارائه نمایند.

۴-۵: کاردانهای بهداشت عمومی (با گرایش مبارزه با بیماریها) و مقاطع بالاتر که دوره آموزشی تزریقات و پانسمان را در مراکز مورد تائید معاونت گذرانده و ۳ سال سابقه کار مورد تائید معاونت مربوطه در مراکز درمانی و اورژانس دارند.

ماده ۵: شرایط و مدارک لازم:

۵-۱: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان

- ۱-۱-۵- تکمیل فرم درخواست.
  - ۲-۱-۵- پروانه مطب معتبر محل.
  - ۳-۱-۵- ارائه تائیدیه معاونت درمان مبنی بر دایر بودن مطب.
  - ۴-۱-۵- گواهی عدم اعتیاد.
  - ۵-۱-۵- گواهی صحت با آزمایشهای هیپاتیت B و C و HIV.
  - ۶-۱-۵- ارائه تصویر مصدق کارت ملی.
- ۵-۲: شرایط و مدارک لام جهت پزشکان و پیراپزشکان متقاضی واحد:
- ۱-۲-۵- تکمیل فرم درخواست مشترک.
  - ۲-۲-۵- ارائه پروانه دائم (در مورد رشته هایی که پروانه دار هستند).
  - ۳-۲-۵- گواهی پایان طرح و تعهدات قانونی یا معافیت از آن.
  - ۴-۲-۵- گواهی پایان خدمت نظام وظیفه عمومی یا معافیت از آن.
  - ۵-۲-۵- گواهی عدم اعتیاد.
  - ۶-۲-۵- گواهی صحت با آزمایشات هیپاتیت B و C و HIV.
  - ۷-۲-۵- ارائه تصویر مصدق کارت ملی.
  - ۸-۲-۵- ارائه عدم سوء پیشینه کیفری.
- ب- شرایط بهره برداری:
- ۱- ارائه درخواست به معاونت مربوطه.
  - ۲- ارائه نقشه مطب به معاونت مربوطه.
  - ۳- ارائه لیست تجهیزات واحد مطابق استانداردهای مربوطه وزارت.
  - ۴- معرفی پرسنل همراه با مدارک آنان برای کلیه نوبت های کاری.
  - ۵- ارائه کارت واکسیناسیون.
  - ۶- اعلام نام و نشانی دقیق واحد.
  - ۷- تائیدیه معاونت در ارتباط با موارد بهداشتی .
  - ۸- تائیدیه معاونت در ارتباط با مدارک ارائه شده.
  - ۹- ارائه کلیه مدارک مندرج در ماده ۵ این آیین نامه به معاونت مربوطه.

۱۰- اخذ مجوز و اعلام آغاز فعالیت واحد و شروع به کار به معاونت مربوطه.

فصل سوم) ضوابط ساختمانی و تجهیزات:

ماده ۶: واحد دارای اتاق / اتاق های مخصوص تزریقات و پانسمان به مساحت حداقل ۱۲ متر مربع با کف سالم ، قابل شستشو و غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی ، به رنگ روشن ، از جنس مقاوم و بدون خلل و فرج و از نظر فضای فیزیکی و کیفیت ساختمانی و تجهیزات باید مطابق آئین نامه ضوابط مطب باشد.

ماده ۷: وجود حداقل دوتخت معاینه برای تزریقات که به نحو مطلوب مجزا شده باشد (جهت حفظ حریم بیمار) – اتو کلاو- ترالی اورژانس – ست احیاء- ست های پانسمان متعدد- باند، گاز استریل و تیغ بیستوری- بتادین، پنبه، الکل، گالی پات، رسیور- چراغ پایه دار – کپسول اکسیژن- کپسول اطفای حریق و دیگر ملزومات تزریق و پانسمان در واحد ضروری است.

تبصره: در صورت وجود کپسول اطفای حریق و اتوکلاو در مطب وجود آن در واحد الزامی نیست.

فصل چهارم) ضوابط بهداشتی:

ماده ۸: رعایت کلیه ضوابط و دستورالعمل های بهداشتی منجمله موارد ذیل الزامی است:

۸-۱- جمع آوری ، نگهداری ، انتقال و دفع مناسب زباله های آلوده ، تیزو برنده.

۸-۲- ارائه قرارداد جهت دفع زباله های عفونی با مراکز درمانی که دارای سیستم دفع مناسب زباله بهداشتی باشند.

۸-۳- وجود **needle clippr** و فورسپس جهت جدا نمودن تیغ جراحی از **Scalples** .

۸-۴- وجود **safety box** جهت جمع آوری ، نگهداری و دفع سر سوزن و سایر اشیاء تیز و برنده (آنژیوکت، بیستوری، لانتست، اسکالپ وین، ویالهای شکسته و...).

۸-۵- سطل زباله درب دار مقاوم به آب و مواد ضد عفونی کننده.

۸-۶- وجود سینک دو لگنه در اتاق تزریقات و پانسمان.

۸-۷- دیوارهای اتاق پانسمان و تزریقات تا سقف کاشی کاری ، با رنگ کاملاً روشن، سالم، بدون درز و شکاف و ترک خوردگی.

۸-۸- سقف سالم ، بدون درز ، شکاف و ترک خوردگی با رنگ روشن و قابل شستشو.

۸-۹- وجود نور کافی در حد قابل قبول برای شستشو ، پانسمان و تزریق.

۸-۱۰- کف قابل شستشو ، صاف و بدون فرورفتگی و دارای شیب مناسب به سمت فاضلاب و مجهز به کفشوی سیفون دار (شتر گلو).

۸-۱۱- تفکیک زباله های عفونی از غیر عفونی و محل نگهداری آنها و نیز دفع زباله های عفونی در کیسه های زرد رنگ مقاوم و ضد نشت دارای برچسب که محل نگهداری موقت آنها نیز با حجم کافی و ابعاد مناسب و قابل ضد عفونی کردن و شستشو باشد.

۸-۱۲- تهویه مناسب.

۸-۱۳- استفاده از ملحفه های یکبار مصرف یا رول کاغذی برای روی تخت های تزریق.

۱۴-۸- استفاده از روپوش تمیز، ماسک و دستکش یکبار مصرف و عینک محافظتی.

۱۵-۸- وجود اتاقک تی شویی به ابعاد ۱/۵ متر مربع با کف مقاوم، قابل شستشو، کاشی کاری یا سرامیک تا زیر سقف، مجهز به شیر مخلوط آب گرم و سرد و تی آویز و حوضچه، کفشوی فاضلاب رو با عمق ۶۰ سانتی متر یا تی شوی پرتابل.

۱۶-۸- مسئولیت کلیه امور بهداشتی واحد و رعایت ضوابط بهداشتی طبق ضوابط و دستورالعمل های مربوطه به عهده پزشک و فرد دارای مجوز خواهد بود.

ماده ۹: انجام واکنش‌های بیوشیمیایی جهت حفاظت در برابر هیپاتیت B بر اساس آیین نامه ضوابط برای کارکنان واحد الزامی است.

فصل پنجم) سایر مقررات:

ماده ۱۰: فعالیت واحد منوط به فعال بودن مطب و حضور پزشک می باشد.

ماده ۱۱: رعایت موازین اسلامی و اخلاقی بر اساس قانون « انطباق امور اداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرع اسلام مورخ ۷۷/۸/۱۰ و آیین نامه اجرایی سال ۱۳۸۰ » و « منشور حقوق بیماران » در واحد ضروری و بعهده دارنده مجوز می باشد.

ماده ۱۲: در صورتیکه هر یک از دارندگان مجوز مشترک برای مدت حداکثر سه ماه در محل واحد حاضر نشوند با ارائه فرم مخصوص جانشین، هم تراز جانشین مسئولیت وی را به عهده خواهد داشت و برای مدت بیش از سه ماه، مجوز قبلی باطل و باید مجوز جدید با مسئولیت فرد واجد شرایط جدید صادر گردد.

ماده ۱۳: نظارت و ارزیابی واحد ها به عهده معاونت خواهد بود.

ماده ۱۴: تمدید مجوز واحد منوط به رعایت قانون آموزش مداوم و ضوابط وزارت می باشد.

تبصره: مجوزهای صادره معتبر قبلی از معاونت ها، بر اساس ضوابط وزارت قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۵: اعتبار مجوزهای صادره بر اساس ضوابط این آیین نامه ۲ سال از تاریخ صدور خواهد بوده و نصب اصل مجوز در واحد مذکور الزامی است.

ماده ۱۶: به هر متقاضی یا متقاضیان مشترک، بیش از یک مجوز داده نمی شود.

ماده ۱۷: رعایت ضوابط مربوط به مهر، سر نسخه و تابلو تابع ضوابط ومقررات مربوط به مطب مراجع ذیصلاح می باشد.

ماده ۱۸: حضور پزشک و فرد واجد شرایط تزریقات و پانسمان طبق این آیین نامه در تمام ساعات فعالیت واحد الزامی است.

ماده ۱۹: در صورت به کار گیری افراد مجاز موضوع این آیین نامه در واحد، پزشک موظف است برای هر یک از افراد، مجوز جداگانه درخواست نماید.

فصل ششم) تخلفات:

ماده ۲۰: در صورتیکه واحد از ضوابط و مقررات مربوط به الزامات و وظائف که در این آیین نامه پیش بینی شده تخلف نماید به نحو ذیل اقدام خواهد شد:

الف- بار اول تذکر شفاهی با قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط وزارت یا معاونت ذیربط

ب- بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت حداقل به فاصله یک ماه.

ج- بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی.

چ- در صورت تکرار و عدم توجه به تذکرات قبلی اعم از شفاهی و کتبی، چنانچه اعمال انجام شده مشمول قانون تعزیرات حکومتی (در امور بهداشتی و درمانی) مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحات بعدی باشد، موضوع به کمیسیون ماده ۱۱ قانون یاد شده و در سایر موارد به محاکم ذیصلاح قانونی احاله خواهد شد.

تبصره ۱- روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره از سوی مراجع قضایی اعم از تعطیل موقت یا دائم مؤسسه، ابطال مجوز و... در کمیسیون قانونی بررسی و برای اقدام به واحد های ذیربط ارجاع می گردد.

تبصره ۲- در مواردیکه عملکرد واحد خلاف ضوابط و مقررات قانونی و شرعی بوده و موجب ورود خسارتهای جسمانی و یا روانی به بیماران شود به تشخیص وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بدون اعمال مجازات مندرج در بند های الف، ب، ج، چ، مورد

در کمیسیون قانونی طرح گردیده و با رای کمیسیون و با تایید رای توسط وزیر مجوز واحد قابل لغو موقت یا دائم خواهد بود.

ماده ۲۱: کلیه واحدهای تزریقات و پانسمان در محل مطب پزشکان می بایست حداکثر ظرف مدت ۱۲ ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه وضعیت خود را (بجز ضوابط ساختمانی) با آیین نامه جدید تطبیق داده و مجوز جدید دریافت دارند.

این آیین نامه در شش فصل، بیست و یک ماده و چهار تبصره تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا بوده و کلیه آیین نامه های قبلی در این خصوص لغو اعلام می گردد.

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر